

Gorenjski glas

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ

Leto II. — Štev. 8

Kranj, 24. februarja 1949

Cena din 2.—

Pred volitvami delegatov in odborov OF

6. marca bodo volitve delegatov za Okrajno konferenco OF, ki bo 13. marca 1949

Volitve delegatov za okrajno konferenco OF za III. kongres LFJ ter volitev članov osnovnih in okrajnih frontnih odborov predstavljajo ne samo nadaljnjo organizacijsko krepitev Osvobodilne fronte, temveč hkrati nov poseg Fronte v graditev socialističnega gospodarstva.

Vprašanje rekonstrukcije kmetijstva, preobrazba razdrobljenega individualnega zaostalega kmetijskega gospodarstva v višje zadržne gospodarske oblike, dvig kmetijskih pridelkov za kritične potrebe vseh naših delovnih ljudi ter izboljšanje položaja malih kmetov samih, nujno narekuje odločne spremembe v kmetijskem gospodarstvu.

Osvobodilna fronta pod vodstvom KP tudi v tem primeru nakazuje rešitev sedanjega stanja, ki je bila podana na II. plenarnem zasedanju Glavnega odbora OF Slovenije.

Mnogi naši vaški in krajevni odbori niso vprašanje kmečkega združništva, borbi proti špekulantom in ustanavljanju obdelovalnih zadrug posvečali dovolj pažnje. Večji kmetje, ki so sedeli v teh odborih, niso sledili težnjam malih kmetov po združevanju v obdelovalne zadruge ampak so izkoriščali svoja mesta za varovanje svojih ekonomskih pozicij ter so razpoložene za ustanavljanje zadrug na vse načine slabili.

Volitve postavljajo pred vse članstvo dolžnost, da temeljito pregledajo svoje odbore in izločijo vse sebičneže, špekulante in omahljivce. Novi odborniki in delegati naj bodo ljudje, ki bodo imeli pred seboj celoten interes vsega delovnega ljudstva, dvig naše kmetijske proizvodnje in načelo socialistične lastnine.

Borba za uspešno in boljše kmečko gospodarstvo pa se ne more dovršiti s

frazarsko kritiko kulaštva, temveč le s poučevanjem kmetov o prednostih združnega gospodarstva. Zato bodo morali novi delegati in člani odborov OF prednjačiti po svoji napredni ideološki miselnosti po poznavanju gospodarskih prilik ter po požrtvovalni delovnosti in predanosti delovnemu ljudstvu.

Borba Jugoslavije za socializem se stopnjuje. Tega razvoja ne more nihče zavreči. Novi odbori bodo morali nujno skrbeti ne samo za novo organizacijo kmetijskih gospodarstev, temveč tudi vseh tistih kulturnih, gospodarskih in političnih oblik življenja, ki izvirajo iz socialistične oblike kmečkega gospodarstva.

Vse to bo sprožilo novo podtalno rovarjenje združenih sovražnikov proti izboljšanju življenja naših kmetov. Zato bo borba proti vsem saboterjem, špekulantom in reakcionarjem nujno del borbe za zgraditev socializma na vasi.

Kulturno življenje, ki ga prinaša socialistično gospodarstvo, se bo kazalo v številnih knjižnicah, odrih, rdečih frontnih koticah itd., ki bodo žarišča frontne dejavnosti, kjer se bodo klesali značaji, vzgajali novi ljudje, borci za lepše, boljše in kulturnejše življenje.

I. plenarno zasedanje CK KPJ in II. plenarno zasedanje Glavnega odbora OF sta nakazala vsem članom Frontne naloge, za dosego boljšega življenja, ki je uresničljivo v pogojih socializma.

Zato naj frontne organizacije na predvolivnih sestankih zažive novo življenje na načelih obeh plenumov, naj izdelajo načrte dela ter jih začno takoj uresničevati.

Za delegate in odbornike OF pa bodo izvolili izmed teh uresničevalcev najboljše ljudi!

Kolektiv tovarne „Inteks“ je napovedal tekmovanje vsem zveznim bombažnim tovarnam v Jugoslaviji

Dne 13. II. t. l. je imela sindikalna podružnica tovarne „Inteks“ v Kranju svoj redni letni občni zbor, ki je znova potrdil, da spada ta delovni kolektiv med najboljše v Jugoslaviji. Delegatje so kritično ocenili uspehe in napake dosejanega odbora ter sprejeli sklepe, katerih izvedba bo zagotovila še večje uspehe v izvrševanju planskih nalog kakor tudi politično-ideološke in strokovne izobrazbe članov sindikata.

V resoluciji, ki so jo poslali Centralnemu odboru Zveze enotnih Sindikatov Jugoslavije v Beograd, se obvezujejo, da bodo dali vso pomoč komunistom v tovarni, ki so se obvezali, da izvršijo letni plan do 10. decembra. V resoluciji navajajo: „Njih obveza je tudi naša obveza in borili se bomo, da jo izpolnimo“.

Med drugimi so se tudi obvezali, da bodo postavili na podlagi individualnih obvez svoj notranji plan — kontra plan do 1. marca t. l.

S svojega občnega zbora so delegati pozvali vse zvezne bombažne tovarne na tekmovanje, ki ga bo vodila in ocenjevala Centralna uprava sindikata tekstilcev v Zagrebu.

Kolektiv je upravičeno ponosen na visoko priznanje, ki mu ga je dala vlada FLRJ s tem, da bo dobil prehodno zastavo in nagrado din 280.000. Vendar delavci pravijo, da se nočejo uspravati nad doseženimi uspehi, pač pa hočejo vložiti vse sile, da bodo tudi v tem letu ostali najboljši kolektiv med zveznimi tekstilnimi tovarnami.

J. P.

PRIPRAVLJAMO SE NA VOLITVE OF S POGLOBLJENIM IDEOLOŠKO-POLITIČNIM DELOM IN VSESTRANSKO AKTIVNOSTJO FRONTOVCEV

Naprej, v borbo za novo življenje!

Ob občnem zboru druge obdelovalne zadruge v Poljanski dolini

V prejšnji številki smo že govorili o njej. Toda Poljanska dolina ne bi bila „puntarska“ dolina, da ne bi morali znova spregovoriti o njej. Nekoč sem čul lepo prispevoko in kar nehote se mi vrača v spomin:

„Gori na gori gori...“

In res... V Poljanski dolini se je vžgalo. Kreše se in gori na vseh gričih in hribih okoli Blegaša in puntarska pesem vnovič kliče, dramati... V novo življenje, novi boj... Vse stare borbe, ki so pred sedmimi leti tako trdovratno prijele za puške in se niso dali pregnati s svoje zemlje pradedov, pradedov puntarjev in borcev za staro pravdo. Trda je bila njihova borba skozi stoletja, ali so zmagali in ostali na svoji zemlji. Niso se upognili ne fevdalcem in ne fašističnemu zasluževalcu in so se čvrsto kot korenine zarasli v svojo zemljo ter ji ostali zvesti. Kljubovali so vsem sovražnim vetrovom in največji preizkušnji, ki so jo prebili v znamenitem „poljanskem puntu“, v katerem so dali vse za svojo zemljo in zmagali...

To so Poljanci! Kmetje, ponosni in zavedni. Le malokje najdeš še podobne njim. Nikdar ukrotljivi, nikdar hlapeci! In takšne, kakršne je izkalila narodno-osvobodilna borba, so ti ljudje tudi danes. Vseskozi revolucionarni, nosilci idej napredka. Pri njih OF predstavlja močan faktor, ki vodi svoje ljudstvo k sreči in boljšemu življenju. Prav tako kot so se te ljudske organizacije oklenili Poljanci v svojem narodnem boju v decembru 1941, ko so pod njeno zastavo dvignili vsesplošen punt proti okupatorju, prav tako so danes ostali zvesti njeni zastavi. Aktivisti in aktivistke OF so Poljance dvignili na nov punt, punt spoznanja in uresničenja velikih ljudskih hrepenenj. Zemlja, ki so jo iz ljubezni in privrženosti od vedno najbolj ljubili, je terjala od vseh vso njihovo moč zase. Od vsakega posebej, ker so si delili. Nekomu je dala več, drugemu manj. Nobenemu pa ne toliko, da bi bil srečno in zadovoljno živel na njej. Kakor bi se hotela nad njimi maščevati, ker so jo razkosali. To je Poljancem od tistih dob, ko so si priborili svojo svobodo, dalo mnogo misliti. In ko se je po Poljanski dolini raznesel glas o kmetijski obdelovalni zadruzi, so vsi bolj ali manj prislunili in jeli premišljevati.

Frontovci so dobili novo delo, novo nalogo: zdramiti zamrlo, vase pogreznjeno puntarsko poljansko domačijo in jo dvigniti v novo borbo. Borbo, kjer bi s skupnim delom premagali mnoge težave, ki jim posameznik ni kos.

In Poljanci, kmetje iz Srednje vasi, Hotavelj, Žabje vasi, Vinharjev, Poljan in Bukovega vrha so se združili. Njihovi sosede iz Volške grape so jih v tem le za teden prehiteli. Ali nič zato. Še močnejša bo zato vez in trdnjša

VOLITVE DELEGATOV ZA OKRAJNO SKUPŠČINO OF IN ZA III. KONGRES LFJ SPREMLJAMO Z MNOŽIČNIM PROSTOVOLJNIM DELOM

*

VOLITVE OF NAJ BODO IZRAZ PRAVLJENOSTI ZA NOVE NALOGE SOCIALISTIČNE GRADITVE

podloga, ko so se vključili v skupnost. Saj so po resnem poudarku spoznali, da v novem načinu združnega življenja leži edino pravi napredek njih samih in vse domovine. Zemlja je zemlja, in čimbolj je razkosana, razdeljena in neplansko izkoriščena, tembolj je trda in krivična. Ko pa se je vsi oprimejo, vsi z enako ljubeznijo in požrtvovalnostjo, jih ne bo zatajila. Dajala bo, morala bo dajati iz polnih nedrij. V to so prepričani, v to verujejo. Zaverovani so v to: redili bodo živino, gojili gozdove in sadje bo rodilo kot nikoli poprej. Zemljo so dali zadruzi v najem. Do sedaj jo imajo nekaj nad 400 ha. Na svojem ustanovnem občnem zboru obdelovalne zadruge, ki so ga imeli v preteklo sredo, so soglasno privolili na vse to. Saj je to prelom s starim načinom življenja, ko je vsak živel po svoje, da zdaj začne novo, skupno pot v boljšo bodočnost.

Maks Kalan, vztrajen borec za pravice delovnega človeka, je pred polno dvorano Mladinskega doma v Poljanah vodil to veliko zborovanje. Pri prijavah je naštel nad sto prijaviteljev članov. In še je vprašal: „Ali nisem morda katerega prezrl?“ Pa so se takoj javili: „Mene nisi klical!“

„Tudi mene ne!“ se javljajo iz ozadja dvorane.

Bili so kmetje, ki še niso podpisali pristopnic. Pravdali so se:

„Saj sem rekel, da pristopim. Daj mi pristopnico!“

In v kratkem je bilo izpolnjenih šest novih pristopnic. Zanimanje pa je še stalno naraščalo. Tedaj pa je zmanjkalo pristopnih prijav. Pa bodo uredili to stvar pozneje. Pravila so bila že poprej dobro premišljena. Zdaj se le odločuje o višini najemnine, ki je sklenjena na 20% na eno posestvo. Za gozd so se dogovorili, da bo od posekanega smrekovega lesa dobil vsak zadružnik 35% od m³, za drva pa 20% od m³. Vsak zadružnik bo tudi plačal 30 din pristopnine in 1%-ni delež.

Delo v zadruzi bo normirano, tako da bo izključena vsaka zloraba. Odbor je izvoljen iz 9 članov in 3 članov nadzornega odbora. V odborih so v glavnem srednji kmetje in bajtarji. Tudi za ohišnico so se pri tem zmenili.

V zadruzi bodo takoj marsikaj rabili: nabaviti bo treba stroje, popraviti hleve, zidati nova poslopja, silose itd. Sklenili so, da bodo dvignili 1 milijon 800 din investicijskega in 500.000 obratnega kredita.

Poleg številnih frontovcev pa so bile številčno zastopane žene zadružnice. Vse so članice AFŽ in več njih so žene obrtnikov, ki so pristopile z veliko zavestjo v zadruzi. Zanimajo se za vse in živo sodelujejo v debati. Žene zadružnice bodo svoje otroke lahko dale v DID, ki bo odprt v Poljanah in za ka- (Nadaljevanje na drugi strani)

Iz naših krajev in tovarn

OREHEK PRI KRANJU

Občni zbor kmetijske zadruge

Ne rabimo kmetijske zadruge! Premalo nas je, nimamo časa delati v odoboru! Take in podobne stvari naj bi po mnenju posameznikov reševal občni zbor kmetijske zadruge Orehek, ki se je vršil v nedeljo dne 13. II. 1949, namesto da bi z ozirom na njeno dosežanje poslovanje bilo govora, kako izboljšati poslovanje, kako organizirati njene odseke, po katerih naj bi KZ res predstavljala gospodarski center vasi.

Da kmetijska zadruga Orehek predstavlja v našem okraju edino izjemo, da stojijo danes združniki pred vprašanjem, ali sploh imajo kmetijsko zadrugo, ali so člani kmetijske ali člani strojne zadruge, je v največji meri kriv bivši upravni odbor, ki se ni zanimal za delo KZ, ki ni izvršil niti najosnovnejšega — registracije zadruge. Svojo slabost je pokazal prav s tem, da se ni znal otresti vpliva posameznih nergačev, vpliva tistih, ki postavljajo lastni interes pred interes skupnosti in ki še vedno hočejo s svojo „modro“ besedo vladati vasi ter „vzgjajati“ tiste, ki danes ne upajo svobodno izražati svojih misli.

Pod vplivom teh ljudi je upravni odbor prišel do „spoznanja“, da mu je kmetijska zadruga nepotrebna. S tem je bilo njegovo delo opravljeno, s tem so tudi opravičili svoje negativno zdržanje do zadruge in popolno nepripravljenost za občni zbor.

Izrazit primer takega pedagoga, ki hoče vzgajati borce proti današnjemu združništvu, proti „vmešavanju“ ljudske oblasti v razvoj združništva si lahko ogledamo v osebi tov. Juvan Janeza z Brega.

Pri svojih izjavah, naperjenih proti ljudski oblasti, se tov. Juvan tolaži s tem, da ga v mislih podpira 90% vseh, ki imajo priliko slišati njegove razlage. Ostalih 10% pa si tov. Juvan verjetno namerava pridobiti še v letošnjem letu.

terege ustanovitve je že poskrbel okrajni ljudski odbor v Kranju.

Tako je po vsesplošnem preudarku in spoznanju, da bo zadruga resnično koristila skupnosti in kmetom, zaživela še druga obdelovalna zadruga v Poljanski dolini, ki so ji združniki nadeli ime: „24. december“, v spomin na slavni dan leta 1941, ko se je poljanski kmet dvignil na veliki punt.

In prav je tako. Velika puntarija je začela novo borbo v socialistični stvarnosti za boljše življenje naše vasi.

Na njegovi strani je namreč tudi narava, ki vsako leto prisili kmeta, da obdela svojo zemljo in verjetno je, da se bo s tem v zvezi okoristil s težnjo po strojni obdelavi. Ne bo nam težko uganiti, zakaj torej tov. Juvan napenja vse sile, da bi obdržal samostojno delovanje strojne zadruge, zakaj tako krčevit odpor za združitev s kmetijsko zadrugo. „Vmešavanja“ ljudske oblasti v združništvo se tov. Juvan boji zato, ker bodo stroji odslej dostopni vsem, ne pa samo tistim, ki stojijo na „njegovih“ strani in ne zaradi tega, kakor sam pravi, da bi bilo združenje strojne in kmetijske zadruge nov pogoj za izkoriščanje kmetov, ker bo baje oblast določila višjo odškodnino za storitve.

Nadaljnja diskusija, kateri tov. Juvan ni hotel prisostvovati, pa je pokazala, da je procent „svojih“ ljudi postal kaj previsoko. Izvoljeni odborniki kakor tudi združniki so pokazali vso voljo do dela in v diskusiji iznašali objektivne stvari in težave, obenem pa pokazali trdno voljo, da bodo prešli preko vseh težav in uvrstili svojo zadrugo na dostojno mesto.

TRŽIČ

Več razvedrila in zabave našim najmlajšim

Slučajno me je zanesla pot v DID v Trziču. V lepi dnevni sobici sem naltel na zbrane pionirke v prijetnem pomenkovanju. Bil sem radoveden, kaj imajo, pa sem vprašal malega Janezka, zakaj je tako dobre volje. Odgovori mi: „Pavliha nas je prišel obiskat“. Radoveden sem bil, a takoj sem dobil pojasnilo od tov. upravnika, da jih je prišla obiskat mladina iz Predilnice s svojim lutkovnim gledališčem. In res! Že je Pavliha s svojo harmoniko na odru. Takoj jim je zaigral nekaj veseilih. Pogovarjal se je s pionirji in jih tako zabaval lepo uro. Povedal jim je njihove napake in jih malo pozmerjal, ker v šoli niso bili pridni. Prijeten in razveseljiv je bil pogled na te najmlajše. In kar je bilo največ: dobro so si zapomnili, kar jih je Pavliha učil. Zato so tudi obljubili, da bodo v bodoče veliko bolj pridni in se bodo v šoli še bolj pridno učili.

Vidi se, da naše organizacije danes dobro skrbijo za razvedrilo pionirjev, posebno pa mladina, ki poleg svojega dela v produkciji dela še za naše najmlajše.

VSESTRANSKA POŽIVITEV DELA V FRONTNIH ORGANIZACIJAH NAJBOPRIJAVA ZA VOLITVE OF

KRANJ

Delovni kolektiv „Peciva“ prvi začel z delovnimi akcijami

V nedeljo, 20. t. m. so se člani delovnega kolektiva „Peciva“ v Kranju zbrali in kot prvi v letošnjem letu odšli na udarniško delo k stanovanjskim blokom, ki se grade na kranjskem polju. V živem medsebojnem vzpodbujanju so tekmovali. Tako so v kratkem odkopali 27 m² zemlje in samokolnicami prepeljali 20 m daleč, razen tega pa so še premetali 10 m² zemlje na prostoru kjer bo speljana nova kanalizacija.

Po končanem delu so se zadovoljni z uspehom vračali domov s pesmijo in trdno zaobljubo, da se bodo v letošnjem letu vselej odzvali delu 100% in s tem pomagali pri izgradnji socializma v naši deželi.

IZ PREDDVORA

Kaj smo zvedele na AFŽ sestanku

Že dolgo časa ni bilo zbranih toliko vaških zastopnic kot ta večer. Kakor vedno, so tudi ta dan prihitele najbolj točno mama s Podaha, Tupalčanke, Brežanke in Micka iz Mač, ki nikdar ne izostanejo. Tudi zastopnica s Srednje Bele se je danes odzvala. Zaman pa vabimo Zgornjo in Spodnjo Belo, Bašelj, Novo vas in Možjanco. Pri nekaterih bi bil vzrok oddaljenost, pri mnogih pa premajhna zavednost do organizacije AFŽ.

Okrajna sekretarka tov. Prezljeva nam je povedala marsikaj. Med drugimi tudi to, da je bil naš odbor edini v kranjskem okraju, ki je obdarovanje otrok ob Novoletni jelki izvedel sam, brez pomoči ostalih množičnih organizacij. To pa ni bila lahka stvar! Saj je bilo treba obdariti domače in bosanske otroke. Naša organizacija AFŽ je na zmagoviti poti. Pregovor pravi: žena pri hiši podpira tri vogale. Tudi pri oblasti bo morala dobiti možnost vpregleda in odločnejšo besedo, kar pa se že dogaja.

Za našo ženo so najvažnejša vprašanja preskrbe. Dosegle bomo, da bodo imele žene vpogled pri razdeljevanju blaga. Potem ne bo treba nositi postelj pred našo zadrugo in prespati noči pred vrati.

Postavile smo tudi letni plan dela. Ko je bilo govora, kako se v našem okraju pripravljajo tereni za obdelovalne zadruge, je tov. Marozova, vaška sekretarka, pojasnila, da ima krajevni odbor z neumornim predsednikom Rudijem Kaštrun na čelu lepe načrte. Na vznožju naših planin, v vaseh Bašelj in

Mače, naj bi se osnovala sadjarska obdelovalna zadruga. Baje je tod pred sto leti uspevala vinska trta. V dolini Drage in v zatišju ob Kokri bodo čebelnjaki večjega obsega, ob Bregu pa bodo zamočvirjene predele, ki so poraščeni z goščavjem, spremenili v rodovitno polje, kjer bo po nekaj letih bogato rodila pšenica.

Na naš praznik se bomo pripravile z delovnimi akcijami. Dvignile bomo številno naročnic Kmečke žene in priredile šivalni tečaj.

Članica.

DRAŽGOSE

Skupščina obnovitvene zadruge Dražgoše

Najstarejša in prva Obnovitvena zadruga v Sloveniji je v nedeljo dne 13. februarja na svoji IV. redni letni skupščini podajala obračun svojega dela. Prostorno leseno Kulturno dvorano je članstvo popolnoma napolnilo, da bi slišalo iz poročil funkcionarjev, prisotnih predstavnikov oblasti in ostalih organizacij poročila o naporih za izvršitev dela pri obnovi ter program obnove za leto 1949.

Iz poročil upravnega odbora so razvidni uspehi pri obnovi. V preteklem letu se ni dalo več storiti zaradi pomanjkanja materiala. Prav glede tega je za tekoče leto v večji meri preskrbljeno, saj je že ves cement in apno v glavnem pripravljeno. Poskrbeti bo treba za pravočasno dobavo zidakov, posebno pa strešne opeke, ker doslej dve stavbi že od preteklega leta nista pokriti. Dalje je vprašanje nabave železniških tirnic za obokanje hlevov in kleti ter raznega instalacijskega materiala in okovja. Pri predelavi lesa za obnovo pomaga posebna, tam postavljena žaga na električni pogon, ki omogoča hitro in ceneno predelavo ter nudi tudi odpadke za kurjavo in drugo. Še vedno pa je nerešeno vprašanje dograditve ceste Rudno—Dražgoše, ki se je v preteklem letu že približala vasi. Predvideno je, da bo cesta dograjena do jeseni. Pristojne oblasti bodo morale nuditi zadosten kredit, potrebne strojedrobilce za izdelavo gramoza, valjar za utrditev cestišča in ostali gradbeni material za zavarovanje cestišča in ureditev kanalizacije in propustov. Težišče dela za gradnjo nove šole prav tako leži na obnovitveni zadrugi, ki je vse potrebno pripravila, vendar pa je že sredi leta 1948 sprejeti načrt šole pred kratkim dobila zavrneni. To dejstvo so prebivalci grajali in sklenili, naj upravni odbor stori vse za čimprejšnji začetek gradnje šole in odstranitev biro-

(Nadaljevanje na tretji strani)

Martel:

7

Nova borba za Kočevski Rog

(Nadaljevanje)

„Koliko vas pa je in kdo je najmlajši med vami?“ sem se pozanimal še jaz. „Ena in dvajset z Milko, ki je najmlajša.“

„Oho! Kje pa je ta vražja Milka?“ mi je ušlo, ker zdaj mi je bilo jasno, zakaj se bataljon tako imenuje.

„Tu jel!“ Prišel sem bliže in šele zdaj dobro spoznal vse po vrsti. Bilo je dvajset dečkov od 13—19 let starosti. Vsi so iz doline. Prav tako Milka Zupančič iz Podturna, ki je za svojih nepolnih trinajst let lepo razvito, plavalas dekletce, plavih oči in zelo junaška. Edina je, ki se tega dela ne boji; grize s svojimi zdravimi zobmi vžigalne kapice in spenja z vžigalno nitjo. Vžigajo pa vsi po vrsti. Vsi imajo s tem veliko veselje ter so zelo spretni in hitri.

Z njimi pa delata tudi Fink in Novina, ki sta nekakšna nadzornika nad delom. Starejši Fink, ki ima kakih 45 let in je v službi kot cestar že 25 let, nam razlaga:

„Razstrelba z minami, ki jih najdemo tod po hosti, je odlična. Prihrani se enkrat in pol eksploziva in trikrat več

IV.

dela se opravi kakor z običajnim razstrelivom.“

Mladina je začela vstajati in odhajati na delo k cesti.

„Kratek odmor imate?“ sem se začudil.

„Tekmujejo s starimi!“ je povedal Novina. „Zelo pridni so, zelo pridni so“, jih je pohvalil cestar.

„Svr — — — svž — — — žvž...“ zasiče ročni vrtalni stroj v rokah mladega minerca, ki vrta luknje v kamen za novo razstrelbo.

Minka pa je pri vžigalnih nitih, ki jih reže na predpisane dolžine, ostali pa s kladivi tolčejo granitni kamen in ga drobe v pesek. Vsi hite z neverjetno nagljo. To je polet naše mladostne sile. Hitiva dalje... Upravnik mi je obljubil, da mi pokaže še eno novost: delo z ročno motorno žago. Motorizacija v teh gozdovih, kjer gozdni orjaki niso nikakršna redkost, je zelo važna in nujna stvar, ki človeku lajša delo in trud. Kaj kmalu smo na mestu. Sekači se ravno pripravljajo, da vžgo motorko. Pred nama leži v vodoravni legi ogromno jelkino deblo.

„Dober kos, kajne tovariš upravnik!“ ga dočakajo veseli sekači s pripravljeno motorko. „Meter in pol premera ima. Vžgi Tomaž!“

Bučno je zažvižgala motorka, ki je komaj sama toliko dolga kot je premer debela. Dva moža sta jo vsak na enem koncu prijela za ročaj in dvignila nad položeno jelko. Jeklo se je zajedlo v les. Pogledal sem na svojo ročno uro. Deblo je bilo prežagano v dobrih 13 minutah. Z ročnim delblom bi se sekači mučili tudi cel dan. Motorno žaganje in podiranje v tem oddelku, kjer stoje sami orjaki preko 60 cm debeline, je prišlo v vsakdanjo rabo.

V okolici Rdečega kamna je še pragozd, ki se iz leta v leto bolj izkorišča. V nekaterih predelih pragozda še ni nikoli zapela sekira. V njem rastejo jelke, smreke in bukve. Po tleh ležijo vseprek stara strohnela drevesa, ki so sama od sebe umrla in ustvarjajo nov humus za svoje potomce. Nekatera drevesa doživijo starost 300—400 let. Tu so doma medved, volk, divji prašič in lisica, od krilatec pa kragulj, kanja, šoja in divji petelin. Res pragozd, da te je strah pogledati vanj. In vendar tudi vanj prodira človek.

(Nadaljevanje sledi)

„NAŠ PREŠEREN“

V „Gorenjskem glasu“ št. 5 s dne 3. februarja 1949 je izšel članek dr. Fr.

Kidriča pod gornjim naslovom. — Obžalujemo, da se je v tehten sestavek vtihotapilo nekaj tiskovnih napak, ki jih v naslednjem popravljamo:

v drugem stolpcu na prvi strani v štirinajsti vrsti od spodaj navzgor morata stati namesto besedice **preživljal** pravilno **poživljal**;

v trideseti vrstici namesto je bil pravilno **bi bil**;

v devetinštirideseti vrstici vstavi za besedo **izrazitejši** še besedo **revolucionarni**;

v sedemdeseti vrstici se glasi konet stavka pravilno takole: **ter se tako polagoma odmaknejo iz nemškega jezikovno-kulturnega območja v isto jezikovno-kulturno sfero s slovenskim ljudstvom**;

v osemdeseti vrstici namesto **še ni bilo** pravilno **še bilo ni**;

v prvem stolpcu na drugi strani v devetinštrideseti vrstici namesto **franco** stavka pravilno **framptonstvo**;

v drugem stolpcu na drugi strani v dvaindvajseti vrstici ne pisarni pač pa pisarni;

v štirindvajseti vrstici ne **svojstveni** pač pa **svojevrstni**;

v zadnji vrstici tega stolpca ne **odstranjeval** pač pa **odstranjal**;

v četrtem stolpcu na drugi strani vstavi v sedmi vrstici za člen številko **26**;

v petnajsti vrstici pa namesto besedice **besedi**;

Žene v Kranju tekmujejo v čast 8. marca

Na nedeljskem plenarnem sestanku Okrajnega AFŽ v Kranju je bilo zelo živahno. Žene iz kranjskega okraja, ki so prišle iz vseh krajev na ta sestanek, so se živo zanimala za naloge, katere hočejo v tem letu izvršiti. Pogovorile so se v vseh problemih, kakor tudi slišale kritiko o svojem dosedanem delu. Od 145 AFŽ odborov je vsega 32 do sedaj naredilo svoj letni plan dela, kar vsekakor kaže na slabo aktivnost mnogih odborov. Od vseh odborov AFŽ, ki so naredili plane je najpomembnejši plan Mestnega odbora AFŽ v Kranju, kateri se je med drugim obvezal, da bo na izgraditvi stanovanj, gradnji zadružnih domov, napravil 12.000 prostovoljnih delovnih ur. V letu 1949 bodo žene mesta Kranja uredile dva DID-a in pridobile ter izučile pet žena za otroške negovalke. Osnovale bodo 6 aktivov za pomoč zaposleni ženi, odprle centralno krpalnico v mestu, kakor tudi dva prikrojevalna tečaja. Za čim večji dvig naših žena v ideološki izgradnji bodo vključile v frontni študij v vseh šestih mestnih rajonih nad 300 žena. Nudile bodo pomoč socialnemu skrbstvu in v pomoč ljudski oblasti in OF bodo opravile 8.000 prostovoljnih delovnih ur. Prav tako bodo prispevale 5.000 prostovoljnih ur za pomoč kolonijam in otroškim domovom. Obiskovale bodo domove igre in dela in Mladinske domove in napravile 16 skupnih izletov v partizanske kraje in vasi, kjer so ustanovljene nove kmetijske obdelovalne zadruge. Tudi v kulturnem prosvetnem oziru plan za jema precejšnje postavke.

(Nadaljevanje z druge strani)

kratskih ovir gradnje. V administrativnem oziru pogreša zadruga stalne moči v pisarni, ki bi bila pri ogromnem prometu nujno potrebna, ker zadruga hkrati opravlja tudi posle malega denarnega zavoda pri razdelitvi kreditov članstvu. Nadzorne zadržne ustanove bodo morale temu posvetiti več pažnje. Iz finančnega poročila, računa izgube in dobička ter bilance je razvidno, da je imela zadruga velik promet, prejela preko 2.000.000 din obnovitvenega kredita in tudi vsestransko razvijala gospodarsko delavnost na tem področju. Bilanca zaključuje z izgubo, kakor vsako leto, predvsem na račun odpisov lesnih provizorjev, ker zadruga ni produktivno podjetje. Zato je naročeno upravi, da poskrbi za odpise in podpore. Po poročilu nadzornega odbora, ki je našel poslovanje zadruge v redu, je skupščina sprejela računski zaključek za leto 1948. in podala razrešnico stari upravi.

Tako so žene mesta Kranja po tem svojem planu razvile že pred svojim praznikom veliko delavnost in napovedale medmestno tekmovanje odboru AFŽ v Trzinu in Škofji Loki v naslednjih točkah:

1. Koliko in kakšnih aktivov bodo postavile v pomoč zaposleni ženi?
2. Koliko žena bodo vključile v frontni študij?
3. Koliko praktičnih tečajev se bo v tem enomesečnem tekmovanju organiziralo?
4. Kateri teren bo sprejel najboljši plan?
5. Koliko prostovoljnega dela bodo opravile žene v mesecu tekmovanja in koliko jih bo pri tem sodelovalo?
6. Koliko otroških obiskovalk, negovalk, tečajnic za otroška igrišča bodo v tem mesecu pridobile? To tekmovanje je začelo od 8. t. m. in traja do 8. III. 1949.

OPOZORILO

Vsakdo, ki je v zaostanku z naročnino, naj, v kolikor želi ostati naš naročnik, takoj poravnava svoj dolg po položnici, ker mu bomo sicer zaradi velikega števila novih naročnikov prisiljeni ustaviti dostavo našega lista.

V bodoče bomo zagotovili dostavo lista le tistim naročnikom, ki bodo plačali naročnino za naprej, dočim ga bomo ostalim pošiljali le, v kolikor ne bo izkoriščena celotna naklada. Predvsem opozarjamo na to izpremembo tiste naročnike, ki so doslej prejeli naš list na skupen naslov in so sproti plačevali vsako številko.

UPRAVA

Pred volitvami novega odbora so govorili predstavniki ljudske oblasti, predstavnik Zveze borcev in KO Osobodilne fronte. Vsi predstavniki so obljubili vsestransko pomoč pri obnovi Dražgoš v letu 1949, tako v materialu kakor v stalnih gradbenih akcijah in delovni sili, ter pojasnili težkoče, katerih se moramo pri obnovi zavedati. Glede na slabo pomoč okoliških krajev in ostalih množičnih organizacij v preteklem letu je bilo sklenjeno, aktivizirati za tekoče leto vse, ki pridejo v poštev pri obnovi Dražgoš ter povezati obnovitveno zadrugo s KLO in drugimi množičnimi organizacijami. Posebno bo to prišlo do izraza pri gradnji upravnega doma zadruge s potrebnimi prostori in skladiščem, katerega je skupščina soglasno sklenila zgraditi v tekočem letu. Ta dom bo zgrajen udarniško in apeliramo na vse, da prostovoljno podpro to gradnjo, ki mora biti dovršena hkrati z delom na cesti Rudno—Dražgoše.

Mestni muzej v Kranju

Mnoga mesta so nas že prehitela. Poleg Ljubljane, Maribora in Celja imajo svoje muzeje tudi že manjša mesta, n. pr. Kamnik, Ptuj, Škofja Loka, Krško, Postojna i. dr. Zato je skrajni čas, da tudi mi osnujemo svoj muzej, ki bo ohranjal vso tisto kulturno-zgodovinsko dediščino, ki jo bomo zbrali na ozemlju našega okraja; seveda bodo našle v našem muzeju dovolj prostora tudi prirodoznanske, tehnične in druge zbirke.

Predvsem bo naloga našega pokrajinskega muzeja zbirati dokaze našega preporoda, ko smo se z lastno silo izvijali iz rok tujih fevdalcev, in spomine na veličastno borbo, ki smo jo bili za svobodo izpod okupatorja in izpod kapitalizma. Naša dolžnost je ohraniti dokaze naše zgodovine. Ob teh dokazih se bomo vzgajali, bodrili in učili.

Opozoriti moram na dragocene primerke folklorne slikarske in podobarske umetnosti, na razne etimološko važne predmete vsakdanjega življenja, kar vse še najdemo v starih hišah podgorskih vasi. To bi bila prvenstvena vloga manjših muzejev: zbirati, ohranjati in nuditi za študij naše ljudske umetnosti in kulture.

Zato vabim vse kulturno čuteče prebivalstvo okraja, da opozarja naš muzej na te predmete, kje se nahajajo in kdo jih ima. Naša dolžnost je, vse to ohraniti in zbrati v našem osrednjem okrajnem muzeju, kjer bo javnosti dostopno.

Muzej je treba opozoriti tudi na vse najdbe, ki se dobe ob izkopih, na vse privatne zbirke, ki so z uredbo zaščitene in se jih ne sme odstranjevati ali odnašati iz okraja. Dokler naš „Mestni muzej“ nima svojih stalnih prostorov, bomo vse te zbirke le registrirali in jih prevzeli le, če so nezavarovane in v nevarnosti pred pogubo.

Začasno ima „Mestni muzej“ svoje dosedanje pridobitve shranjene v raznih skladiščih, delno tudi v hiši, kjer je umrl pesnik Prešeren. Dosedanje zbirke obsegajo kolekcijo poznogotske in baročne plastike, dokaj podob iz Leyerjeve šole, nekaj bidermajerskega pohištva, precej kosov starega porcelana, stekla, pribora; zanimive so zbirke starih ur (čez 60 kosov), orientalskega orožja, brokatnih tkanin in numizmatična kolekcija.

V Kranju imamo tudi nekaj dragocenih umetniških slik in plastike (tudi Bernekar); na Velesovem pa je poleg slik še prava zakladnica raznih zgodovinskih dragotin.

Vse to bo treba dostojno zaščititi in napraviti dostopno javnosti. V ta na-

men bo moral MLO pridobiti staro graščino, bivše okrajno glavarstvo, ki je za muzej najprimernejše. Za dijaštvo, ki zdaj biva v njem, pa se bo morala najti ali zgraditi modernejša stavba, ki bo odgovarjala sodobnim zdravstvenim zahtevam. Vsekakor bo treba to vprašanje čimprej rešiti. Preprosta rešitev bi bila ta, da bi se dijaštvo preselilo v stavbo za župno cerkvijo, kjer je bilo do nedavna nastanjeno vojaštvo a stoji sedaj skoro nezasedena. — Muzej ni nikako razkošje, muzej je potreba, važna kulturna ustanova slehernega mesta. Najbolj pa mesta s tako staro tradicijo kot jo ima Kranj!

Č. Z.

FIZKULTURA

TEČAJ ZA SPLOŠNO TELESNO VZGOJO V KRANJU

14. II. 1949 se je pričel v Kranju prvi 12 dnevni telovadni tečaj za vodnike III. razreda. Tečaj organizira Okr. sind. svet v Kranju skupno s OTO, materialno pa sta veliko prispevala tudi OLO Kranj in Glavni odbor sindikatov.

Tečaj obiskuje 18 mladincev in 16 mladink, ki so vsi člani sindikalnih združenj in večinoma začetniki v telovadbi. Poleg teoretičnega in praktičnega dela imajo redno tudi politična predavanja. Njihovo delo spremlja vesela pesem, tovarištvo in družabnost pa dokazujeta, da razumejo mladi fizikturniki pomen fizikulture v novi Jugoslaviji. Ob večerih imajo seminarje po teoretičnem delu fizikulture in politiki. Ob zaključku tečaja, ko bo konferenca vodnikov TD, bodo prisostvovali novi vodniki in prejeli spričevala in nagrade, saj se nekateri med njimi precej odlikujejo. Najboljša sta 14-letna mladinceva Tomič Milan in Batič Mirko iz mladinskega doma Preddvor, po rodu Bosanca.

S tečajem, ki je bil nujno potreben, bodo dobila telovadna društva v okraju Kranj dobre vodnike mladinskih vrst. Temu tečaju bo sledil tudi tečaj za pionirske vodnike, ki se pa bodo udeleževali vodniki pionirskih odredov. Tak način dviganja in usposabljanja kadra pozdravljamo, ker bomo le tako pravilno izpolnili naloge fizikulture.

KULTURNI PREGLED

LINHARTOV „MATIČEK“ NA KRANJSKEM ODRU

Za obletnico smrti našega največjega pesnika in misleca France Prešerna, je gledališki kolektiv Prešernovega gledališča v Kranju, pod vodstvom režiserja Petra Malca, pripravil Linhartovo komedijo „Ta veselji dan ali Matiček se ženi.“

Anton Tomaž Linhart (1756—1795), naš prvi dosledni demokrat in revolucionar, je napisal svoje revolucionarno delo, ki je skupaj z „Zupanovo Micko“ osnovno delo naše dramatike, v dobi, ko so se preživeli fevdalni družbi, zamajali temelji tudi pri nas pod vplivom zapadnoevropskih meščansko-demokratskih revolucij, ki so pomedle z okostenim fevdalizmom in odprle pot razvoju mladega naprednega meščanstva, pot razvoju kapitalizma. Če se v Avstriji revolucija ni posrečila in je bila le žalosten odsev Velike francoske, je to pripisovati zaostalosti avstrijske buržuazije, zlasti pa politično-ekonomskemu zamudništvu zatiranih slovenskih narodov, ki so zato v revolucionarni igri kaj klavrnogo vlogo podpornikov fevdalno-absolutistične reakcije. Odpor zoper napredne težnje mladega nemškega kapitalizma je pri zaostalem

slovenskem meščanstvu tem bolj razumljiv, ker je obenem z njim prodirala k nam tudi nasilna germanizacija. Na drugi strani pa je cena Linhartovih dram s tega vidika še neprimerno večja. Ne samo idejna vsebina, tudi sam pojav domače ljudske komedije je pomenil močan branik zoper naraščajočo silo germanizacije, obenem pa je prepričljivo dokazoval sposobnost slovenske kulture za vstop v tedanjo napredno evropsko. Če se je uprizaritev „Zupanove Micke“ l. 1789. še posrečila, pa je spet umljivo, da zaradi izrazite kritike domačih sodnih razmer, revolucionarnega Matičkovega samogovora, „da gospod ni več kot služabnik“ — avstrijska cenzura, dušeča vsak kulturni razvoj, ni dovolila vprizaritve in so „Matička“ prvič igrali šele v revolucionarnem letu 1848 v Novem Mestu.

Tako je imelo Prešernovo gledališče srečno roko pri izbiri komada za proslavitev znamenite obletnice. Na drugi strani pa je s to drugo premiero v letošnji sezoni morda le prebolelo moralno in repertoarno krizo. O vzrokih tega zastoja, ki našemu mestu nikakor ni v čast, je bilo že mnogo govora. Mnenja pa smo, da je čas, opustiti brezplodne diskusije z možnimi predsodki

in složno podpreti delo gledališča. Prepričani smo, da je pripravljenosti za uspešno in pozitivno delo dovolj in da bo ob pravilnem razumevanju objektivnih težav, ob podpori merodajnih faktorjev, od SKUD-a, masovnih organizacij do MLO in OLO itd., ob pritucovanju novega mladega kadra, ob pravilnem dojemanju kritike in učenja iz nje, ob pravilnih pristopih do igralskega kolektiva — tudi naše gledališče dalo kvalitetne in idejno visoke predstave, da bo tudi ono zavzelo tisto mesto v socialistični graditvi, ki ga mora zavzemati. V nasprotnem slučaju smo dolžni ljudski skupnosti odgovor na vprašanje: ali vrši Prešernovo gledališče v Kranju pravilno svojo funkcijo v naši stvarnosti, to je ali prispeva k graditvi socialističnega človeka v tako pomembnem industrijskem mestu kot je naše.

Glede uprizaritve same moramo reči, da je dosegla zaželjeno višino. Celoten igralski kolektiv je dokazal, da ima veselje in voljo do gledališkega ustvarjanja, da nam torej kadra nikakor ne manjka, dasi je tudi tov. Tičeva kot gost pokazala precejšnje igralske kvalitete. Poudariti je treba like vodilnih oseb: tov. Eržen je v svojega Matička vložil ves svoj igralski temperament, tov. Mayr je igral neoporečno svojo vlogo, Nežka tov. Tičeva je bila sveža in prirodna ter je poleg tega izstopala

tudi z jasnostjo izgovorjave, kar o ostalih ne bi mogli trditi. Menimo, da je prav izgovorjava eno izmed najbolj ranljivih mest gledališča in bo treba v njen sistematični študij polagati večji poudarek. Morda je bil poleg premajhne režiserjeve pažnje tudi to razlog, da nekateri finese besednokomedijske značaja niso prišli do izraza in da so ostali ravno tisti deli komedije, kjer se pokaže najbolj svojsko in najmočnejša revolucionarna ost, medij in neprepričljivi (Matičkov samogovor, prizor pred sodnijo).

Scena, kostumi in oprema dokazujejo, da se tudi v tej smeri diletantizem umika pojmovanju odrskega miljeja poklicnih gledališč in so po svoje prispevali k uspehu komedije.

Ne oziraje se na gornje pomanjkljivosti pa je bila premiera — ki jih želimo še več — „Matička“ dragocen prispevek k reportarju Prešernovega gledališča in dostojna proslavitev obletnice smrti velikega Prešerna. S. K.

GOSTOVANJE ŠKOFJELOČANOV

Dne 19. februarja 1949 je v Prešernovem gledališču gostoval igralski kolektiv iz Škofje Loke z lepo uspešno in skrbno naštudirano otroško igro „Dedek Mrac“.

Zamenjava neizkoričenih bonov v vezani trgovini

V sredini meseca marca bomo zaključili prvo leto naše vezane trgovine.

Pri vstopu v drugo leto poslovanja vezane trgovine je potrebno narediti natančen pregled stanja v prejšnjem letu, kar je predpogoj za izvajanje pravilne politike vezanih cen v bodoče. Treba je ugotoviti, koliko bonov je pri kmetih neizrabljenih. To pa je mogoče le na podlagi zamenjave vseh bonov.

Zamenjava se bo vršila v času od 1. 3. do 5. 3. 1949, stare bone pa bodo poslovalnice sprejemale le še do zadnjega v mesecu februarju. Lastnik bonov dobi za oddane stare bone **takoj za isto vrednost novih bonov**, ne glede na to, koliko bonov ima. Če so boni nepravilno izdani ali če bi se ugotovile nepravilnosti, bo take primere reševala okrajna komisija.

Teritorij okrajnega ljudskega odbora je razdeljen na 16 zamenjalnih centrov, kjer bodo menjali bone kmetje iz okoliških krajevnih ljudskih odborov.

Menjalna mesta so na sedežih sledečih KLO oziroma MLO:

Ziri za KLO Ziri. — **Gorenja vas** za KLO Gorenja vas, Leskovec, Trebija, Hotavlje, Savodenj, Lučne. — **Poljane** za KLO Poljane, Javorje, Log. — **Škofja Loka** za MLO Škofja Loka, Zminec, Puštal, Stara Loka. — **Trata-kol** za KLO Trata-kolodvor, Sora, Rateče, Zabnica. — **Zalilog** za KLO Zalilog, Davča, Sorica. — **Selca** za KLO Selca, Železniki, Češnjica, Martinj vrh, Bukovica, Zg. Luša. — **Kranj** za MLO Kranj, KLO Besnica, Bitnje, Orehek. — **Cerklje** za KLO Cerklje, Velesovo, Brniki, Šenturška gora. — **Voklo** za KLO Voglje, Trboje, Šenčur. — **Smlednik** za KLO Smlednik, Zapoge, Mavčiče. — **Preddvor** za KLO Preddvor, Kokra, Visoko. — **Jezerko** za KLO Jezerko. — **Kokrica** za KLO Kokrica, Predoslje, Goriče, Trstenik. — **Duplje** za KLO Duplje, Naklo, Podbrezje. — **Tržič** za MLO Tržič, KLO Križe, Kovor, Leše, Sv. Ana, Sv. Katarina.

Izdelani bodo operativni plani tako, da bosta za vsako vas določena dan in ura zamenjave, da ne bo nepotrebnega čakanja. Krajevni odbor in kmetijske zadruge, pa so dolžne, da o tem točno obvestijo vse kmete. Kmetje oziroma lastniki bonov jih morajo sami prinesiti v zamenjavo. Kjer so oddaljene gorske vasi, lahko KLO pooblasti člana KLO odbora, da zbere bone od kmetov, naredi seznam ter prinese zamenjat za tisto vas.

Okr. komisija za zamenjavo bonov.

Filatelija

Včasih so imeli veliko več vrst znamk, kot jih poznamo danes. Za vsako vrsto službe so imeli skoraj svojo znamko. Za pisma so uporabljali pisemsko znamko, za tiskovine, zlasti za časopise pa časopisno znamko, kakor smo jih imeli tudi pri nas. Poznali so tudi že perto-znamko. Za priporočena pisma so uporabljali zopet posebno znamko. Ravno tako pa tudi za paketno službo.

Poštne uprave so izdajale tudi razne obrazce za javnost, kjer so bile znamke že natisnane. Pisemske ovitke za navadno in priporočeno službo, ko sta današnji masovni ovitek in ovitek za letalsko službo, posebne nakazniške ovitke, v katerih so pošiljali svojevrstne nakaznice, na katerih je bil znesek že označen in kjer se ni pisalo naslovnika, temveč se jo je neposredno v tem ovitku poslalo naslovniku, ki jo je nato lahko zamenjal na vsaki pošti. Tudi na spremnicah in nakaznicah so bile natisnane znamke. Poznali so zalepke poštne izdaje z znamko, kakršne imamo tudi za letalsko službo. Imeli so tudi pasice z že natisnato znamko.

Seveda pa nobena država ni imela vseh vrst znamk. V nekaterih državah so poleg teh imeli tudi posebne brzojavne znamke (1831 prvič v Indiji). Ponekod so uporabljali poštne znamke še

za brzojavno službo in razne druge namene, kar je bilo včasih celo označeno na sami znamki. Na starejših španskih znamkah je napis „CORREOS Y TELEGRAFOS“, kar je značilo, da so se uporabljale v poštni in brzojavni službi. Angleške znamke imajo še danes označbo „Postage and Rebutue“, kar pomeni, da jih uporabljajo za plačilo poštnih in taksnih pristojbin.

Po prvi svetovni vojni poznamo še letalske znamke. Priložnostne znamke so bile prvič izdane v USA leta 1876 ob ob 100 letnici proglasitve neodvisnosti. Poleg že neštetihih znamk pa poznamo še znamke s celotnim pretiskom ali samo s pritiskom vrednosti.

Š. I.

Objave

OPOZORILO

Vsi davčni obvezniki okraja Kranj se opozarjajo na javni poziv ministrstva za finance FLRJ o vlaganju davčnih prijav za leto 1948, po katerem so dolžni, da v času do vključno 28. februarja 1949 vložijo pri pristojnem KLO ali MLO davčno prijavo za vse virov dohodkov — razen za dohodke iz službene razmerja.

Predmetni javni pozivi so razgrnjeni na KLO-ju in MLO-ju ter bodo iz njih obvezniki lahko razbrali vsa točnejša navodila.

Davčne prijave morajo letos oddati vsi hišarji, ki imajo poleg hiše še kako zemljo, akoravno se dohodki v l. 1948 niso spremenili.

Poverjenišvo za finance OLO Kranj.

*

Izgubil sem izkaznico od kolesa št. 1307247 in jo s tem proglašam za neveljavno. Hinko Novak, Gorenja Sava 2, Kranj.

*

Črnilec Mihael, čevljarški mojster v Naklem preklicujem, da je tov. **Gulin Alojz**, čevlj. pomočnik, kradel v moji čevljarški delavnici. Navedene besede sem izjavil vsled vinjenosti in jih smatram za popolnoma neutemeljene. — **Črnilec Mihael.**

Tedenska kronika

SPOMINSKI DNEVI:

26. februarja 1943 je padel narodni heroj Janko Premrl — Vojko.
27. februarja 1936 je umrl slovit ruski biolog I. P. Pavlov.

1. marca 1945 je bila NOB in POJ preimenovana v Jugoslovansko armado.

DEŽURNA SLUŽBA

Nedeljsko dežurno službo 27. II. 1949 ima dr. Pance Pavel, tel. št. 531.

Nedeljska dežurna služba traja od sobote od 18. ure do ponedeljka do 6. ure zjutraj. Isti zdravnik vrši v sledečem tednu tudi nočno dežurno službo — ima vsak dan od 20. do 6. ure zjutraj.

DEŽURNA LEKARNA

27. II. 1949 — Okrajna lekarna Prešernova ulica.

DEŽURNA TRAFIKA

27. II. 1949 ima Štraus Anica, Korosčeva cesta.

KINO KRANJ

25. II. do 28. II. 1949 „Vlak pelje na vzhod“, sovjetski umetniški film.

1. III. do 3. III. 1949 „Dvoboj“, sovj. umetniški film.

KINO TRŽIČ

23. in 24. II. 1949 — „Boj za prog“, franc. film.

26. in 27. II. 1949 — „Bežno srečanje“, angleški film.

KINO ŠKOFJA LOKA

25., 26. in 27. II. 1949 „Marita“, sovj. umetniški film.

SEZNAM POROK V ŽELEZNIKIH DNE 12. II. 1949

Veber Peter, trgovski pomočnik, Češnjica in Mesec Marija, trg. pomočnica, Češnjica ter Tavčar Ignacij, gozdni delavec Stirpnik KLO Bukovica in Benedičič Angela, delavka iz Rudnega KLO Češnjica.

Ob tej priliki so darovali za socialni fond din 1100.

SEZNAM POROK DNE 19. 2. 1949 V KRANJU

Nunar Janez, Mlaka in Miklavčič Marija Mlaka. — Satler Franc, Sred. vas in Ažman Marija, Sred. vas. — Debeljak Franc, Kokrica in Gregorc Marija, Sp. Tenetiše. — Triler Vincenc, Lukovac in Rešek Ljudmila, Virmaše. — Senk Janez, Potoče in Tičar Uršula, Potoče. — Zmrzlikar Franc, Voklo, in Čebulj Milka, Voklo. — Kalan Ivan, Cegelnica in Hrovat Analija, Gor. Polje. — Kaltenekar Gabrijel, Kranj in Jamnik Bernardka, Kranj. — Naglič Matija, Kranj in Kozjek Marija, Kranj. — Vogrič Zdravko, Kranj in Baraga Ivana, Stražišče. — Knafeljc Ciril, Kranj in Železnikar Julijana, Kranj. — Zupanec Janez, Voglje in Osel Ivana, Voglje. — Zver Štefan, Kranj in Škafar Ana, Kranj. — Zevnik Vladislav, Sv. Valburga in Jelenc Frančiška, Zavrhr.

Ob tej priliki so darovali za socialni fond din 2.460.

Ali Vam je znano . . .

. . . da je Semen Lovrenc, bivši gostilničar v Kranju, vselil v gostilniški salon svojega konja, samo da ne bi oddal prostora čevljarški zadruzi za popravilnico čevljev, in se je, ko se je to kljub njegovi volji zgodilo celo pritožil. Ob ogledu pristojnih organov se je njegova žena izrazila, da ima v salonu rajši konje kakor pa „šuštarje“ . . .

. . . da tajnik KLO v Besnici nima pravega odnosa do odkupov in jih zavira, češ „da ni mogoče v njihovem kraju ničesar odkupiti“. Po drugi strani pa deli karte kmetom, ki nanje sploh niso upravičeni in se zloga z večjimi kmeti v propagandi proti ustanavljanju kmečke obdelovalne zadruge . . .

. . . da je „Obutev“ v Tržiču odpuštila iz službe Žepič Ano, ki je po poklicu prešivalka, in je sedaj zaradi osebnih stvari brez posla, medtem ko drugim tovarnam primanjkuje sil za izvršitev plana . . .

. . . da se v prodajalni Potrošniške zadruge v Križah deli blago na predvečer določenega dne. Pri tem imajo posebno prednost in veliko opravka v lokalu žene veleposestnikov, ki čakajo na priložnost, da ostanejo same z nameščenko . . .

. . . da je cesta od kolodvora v Škofji Loki do Suhe v tako zanemarjenem stanju, da je ponoči človek v nevarnosti, da se ubije. Kdaj se bodo prizadeti spametovali, da z udarniškim delom končno popravijo cesto, na kateri so življenjsko ogroženi . . .

. . . da Friškovec Franc, trgovski vajenec pri „Železnici“ Kranj, tako na surov način postopa s strankami, da se je bati, da bo trgovina kmalu do vrha založena s posodo in železnino, čeprav so ti artikli zelo potrebni . . .

. . . da je Hafner Franc, posestnik iz Binklja, imel v službi nad 15 let delavko, ki je pred kratkim obolela in jo je zato odpustil iz službe, očitno iz vzroka, da bi jo ne bilo treba prijavljati pri socialnem zavarovanju . . .

. . . da ima upravnik državnih poslovnij v Škofji Loki, Hafner Ivan žepno blagajno, v kateri shranjuje denar od naiemnine. Kot znan idealist ima najbrže namen, socializirati privatni sektor ter ga združiti z državnim . . .

. . . da je Uprava mestnih podjetij v Kranju pomotoma naslovila dopis na „Preskrbo“. Donis je prispel dne 1. II. 1949, dne 7. II. 1949 pa ga je „Prehrana“ vrnila Upravi s pripombo, da se ne bavijo z zelenjavo ter naj ga naslovijo na „Preskrbo“, ki ima svoje prodajalno v njihovi neposredni bližini . . .

Važni zapiski na robu

Udarništvo izraža nov odnos do dela. V njem se izraža nova miselnost novega delovnega človeka. Udarniki so napredna četa dela v proizvodnji, v uradih, na polju in v vsaki ustanovi. Krepimo in razvijamo socialistično tekmovanje našega udarništva!

UDARNIKI — PROGLAŠENI V MESECU JANUARJU LETA 1949:

(Številke v oklepajih označujejo večkratne udarnike).

LESONO INDUSTRIJSKI OBRAT TRŽIČ

Nunar Andrej, Hervol Alojz, Rajgel Franc, Nagode Albin, Bodlaj Janez, Znidaršič Alojz, Smolej Janko, Kopret Vinko, Tišler Aleš, Meglič Jože, Vodnik Anton, Bešter Franc (2), Šans Miha (2), Štular Aleš (2), Marinšek Jakob (2), Stresner Anton (2).

„INTEKS“ KRANJ

Torkar Ana, Bogataj Ivan, (racionalizator), Semrov Stanko (4), Hočevar Jože (4), Kristanc Janez (4), Režek Ivana (3), Alič Ivana, Kotnik Marija, Bergler Pavla, Pavlič Cilka, Justin Francka (3), Mrak Marija (3), Eržen Rozi (4), Čufar Marija (2), Bedina Francka (2), Rozman Francka (4), Prkač Marija (4), Ogris Ana (4), Šturm Francka (2), Dermota Alojzija (4), Kolfan Eli, Bertalamič Pavla, Pipan Francka, Zavrl Franc, Brank Slavka, Jenko Angela III, Režek Ivana, Sodnik Berta, Koprivnik Janez, Klander Ivan, Kristanc Ana, Bitenc Peter, Štibelj Angela (4).

„TEKSTILINDUS“

Dolinar Alojzija, Krkuta Marija (2), Hafner Martina (2), Dolenc Francka (2), Malovrh Neža (3), Križnar Francka (2), Fabjan Valentina (2), Alič Marujija (2), Kumer Francka II. (3).

GOZDNO GOZDARSTVO KRANJ

Golja Peter, Srpčič Alojz, Rutar Franc.

IZVRŠNI ODBOR OLO KRANJ

Tajništvo
Posl. št. 583/1
Kranj dne 16. 2. 1949.

V smislu čl. 35 splošnega zakona o ljudskih odborih sklicuje Okrajni Izvršilni odbor Kranj V. redno zasedanje okrajnega ljudskega odbora Kranj za dan 5. marca 1949 ob 8. uri zjutraj v gledališki dvorani „Prešernovega gledališča“ Kranj s sledečim dnevnim redom:

UVODNI DEL:

1. Otvoritev zasedanja.
2. Izvolitev zapisnikarja in dveh overovateljev zapisnika.
3. Izvolitev delovnega predsedstva.
4. Poročilo mandatne komisije.

DELOVNI DEL:

1. Čitanje zapisnika IV. zasedanja in pregled sklepov.
2. Gospodarsko politično poročilo predsednika OLO.
3. Diskusija.
4. Razprava o proračunu za l. 1949.
5. Diskusija:
 - a) investicije,
 - b) o podjetjih,
 - c) o prostovoljnem delu in krajevnem samoprispevku.
6. Sprejetje proračuna.
7. Dopolnilne volitve v Izvršilni odbor.
8. Predlogi in sklepi:
 - a) nova podjetja,
 - b) ostali sklepi.

Smrt fašizmu — svoboda narodu!
V. d. Tajnik: OLO: Predsednik OLO: (Cirk Milan) Trojar Janez)